

Q4

Rapport för fjärde kvartalet och helåret 2020

Fjärde kvartalet

- Nettoomsättningen uppgick till 1 388 MSEK (2 308)
- Rörelseresultatet uppgick till -850 MSEK (186)
- Kvartalets resultat uppgick till -680 MSEK (132)
- Resultat per aktie uppgick till -170,0 SEK (33,0)

Helår

- Nettoomsättningen uppgick till 5 529 MSEK (8 602)
- Rörelseresultatet uppgick till -1 867 MSEK (772)
- Årets resultat uppgick till -1 491 MSEK (619)
- Resultat per aktie uppgick till -372,7 SEK (154,7)
- Avkastning på operativt kapital uppgick till -41,5% (16,2)
- Nettoskultsättningsgraden uppgick till 0,19 ggr (-0,14)
- Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2020 inte lämnar någon utdelning på grund av negativt resultat

Coronapandemin har haft stor negativ påverkan på såväl Sjs intäkter som rörelseresultat för fjärde kvartalet. Även intäkter och rörelseresultat för helåret påverkades avsevärt trots stark resandeutveckling till mitten av mars. SJ har tagit ansvar genom att ha upprätthållit tågtrafik på alla sina linjer och möjliggjort trygga och säkra resor, vilket påverkat resultatet.

Det första Öresundståget med SJ som operatör avgick den 13 december. Avtalet innebär att SJ fram till december 2028 har helhetsansvar för trafiken.

SJ har beslutat om ny organisation från den 1 januari 2021. Genom snabbare och tydligare beslutsvägar blir SJ bättre rustat att möta framtiden med ökat affärs- och kundfokus för att säkra koncernens konkurrenskraft.

Förändringar av Sjs avtal inom upphandlad trafik sker från december 2021. SJ tilldelades avtalet för Krösatågen den 2 december och tar över ansvaret för trafiken från december 2021 och 12 år framåt. Samtidigt upphör SJ att köra Mälartåg. Överprövning av tilldelningsbeslut har begärts för upphandlingen av såväl Krösatågen som Mälardalstrafiken.

Händelse efter balansdagen: Regeringen meddelade den 9 februari 2021 om ett förslag till förordning gällande begränsningar i antalet biljetter som får säljas på tåg- och bussresor. Enligt förslaget ska som mest hälften av biljetterna få säljas på linjer längre än 15 mil. Reglerna är planerade att gälla mellan den 14 februari och 31 maj och föreslås inte gälla retroaktivt. Om förslaget till förordning fastställs kommer det att begränsa Sjs intjäningsförmåga under denna period.

Punktlighet, medeldistanståg, % (kvartal)

93^(92¹)

Punktlighet, långdistanståg, % (kvartal)

88^(85¹)

Nöjd kundindex, NKI² (kvartal)

79^(74¹)

Sjukfrånvaro, % (kvartal)

6,8^(5,2¹)

Koncernöversikt i sammandrag

	Okt-dec 2020	Okt-dec 2019	Förändring, %	Helår 2020	Helår 2019	Förändring, %
Nettoomsättning, MSEK	1 388	2 308	-40	5 529	8 602	-36
Rörelsens kostnader, MSEK	-2 339	-2 111	11	-7 799	-7 898	-1
Rörelseresultat, MSEK	-850	186	n/a	-1 867	772	n/a
Rörelsemarginal, %	-57,1	8,1	n/a	-31,5	9,0	n/a
Finansiella mål³						
Avkastning på operativt kapital, %, R12, (mål >7%)	-41,5	16,2	n/a	-41,5	16,2	n/a
Nettoskultsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,19	-0,14	n/a	0,19	-0,14	n/a
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	-	-	n/a	-	-	n/a

1. Jämförelsetal avser motsvarande kvartal 2019.

2. Undersökningsmetoden har förändrats något och utfallet är inte fullt ut jämförbart med tidigare perioder.

3. För avstämmningar, se sidan 18.

Ett år med många balanserade avvägningar

Under det fjärde kvartalet tog spridningen av coronaviruset ny fart. Förstärkta rekommendationer om att i möjligaste mån arbeta hemifrån samt undvika sociala kontakter fick stor påverkan på resandet med SJ. Den svaga återhämtning av främst fritidsresande som vi sett sedan sommaren upphörde. Vi är hela Sveriges persontågsoperatör och att fortsätta trafikera samtliga våra linjer är en central prioritering för oss även när efterfrågan tillfälligt är svag.

Resandeutvecklingen¹ blev under det fjärde kvartalet -62 procent, vilket innebar att vi återigen befann oss på ungefär samma extremt låga nivå som tidigt i våras. Trots att SJ inledde året med tio rekordstarka veckor landade resandeutvecklingen¹ för helåret 2020 på -51 procent.

” Vi är hela Sveriges persontågsoperatör och att fortsätta trafikera samtliga våra linjer är en central prioritering för oss.

Under pandemiåret 2020 har vi fortsatt arbetet med verksamhetskritiska projekt och satsningar för att inte tappa viktig tid – SJ har inte stått stilla! Sedan årsskiftet 2020/2021 har SJ-koncernen en ny organisationsstruktur som genom snabbare och tydligare beslutsvägar gör oss bättre rustade att möta framtiden med ökat affärs- och kundfokus för att säkra vår konkurrenskraft. Vi har under senare delen av 2020 även påbörjat arbetet med att sänka våra kostnader mer långsiktigt.

Våra rörliga kostnader har vi i möjligaste mån anpassat till vår mindre intäktskostym. Sammantaget ökade däremot kostnaderna till följd av nya avtal inom upphandlad trafik. Till följd av det låga resandet blev intäkterna för det fjärde kvartalet och helåret avsevärt lägre än under föregående år. Rörelseresultatet för helåret uppgick till -1 867 MSEK (772) och för det fjärde kvartalet blev rörelseresultatet -850 MSEK (186).

SJ är ett affärsdrivet bolag och alla våra intäkter kommer normalt från de kunder och resenärer som väljer att resa med oss. Under 2020 har vi tagit del av stöd från de statliga generella paket som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin för svenska företag samt från det stöd som riktats specifikt till kollektivtrafiken i Norge.

Vår bedömning är att det låga rörelseresultatet till fullo förklaras av coronapandemin och dess effekter. Efterfrågan på klimatsmarta resor är i grunden oförändrad, vilket den starka utvecklingen fram till att pandemin nådde oss i våras liksom den svaga återhämtning vi såg tidigare i höstas, innan smittspridningen åter tog fart, visat.

Våra resenärers och medarbetares trygghet och säkerhet fortsätter att vara våra överordnade frågor. Vi arbetar vidare enligt de rutiner som etablerades i våras och anpassar oss när det behövs. Jag vill återigen påminna om att ansvaret för en säker resa är delat mellan oss och våra resenärer och vi behöver hjälpas åt både före, under och efter SJ-resan. De kundundersökningar vi genomfört visar att våra resenärer fortsatt upplever SJ-resan som trygg och att de åtgärder vi vidtagit uppskattas.

Tack vare våra medarbetares engagemang och flexibilitet upprätthåller vi tågtrafiken under mer utmanande förutsättningar än normalt. SJs tåg- och kundvård fortsätter att ta hand om våra resenärer på bästa sätt och Nöjd kundindex (NKI) har förbättrats ytterligare sedan 2019. Distansarbetet för medarbetare med administrativa arbetsuppgifter fungerar bra även om betydelsen av personliga möten inte ska underskattas. Jag ser verkligen fram emot att kunna träffa medarbetare, resenärer och samarbetspartners!

Det första Öresundståget med SJ som operatör avgick den 13 december. Våra förberedelser har varit intensiva under de 18 månader som gått sedan vi vann avtalet, som ställer andra och högre krav på oss än på den tidigare operatören. Resenärerna får numera utökad service både ombord på Öresundstågen och på plattform eller station vid störningar. Vi ansvarar även för underhåll av tågen i den nybyggda depån i Hässleholm. SJ vann Öresundstågsavtalet genom utfästelser om hög kvalitet. Det ska vi leverera tillsammans med alla nya medarbetare som vi hälsar varmt välkomna till koncernen!

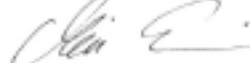
SJs koncept är att aldrig nagga på kvaliteten och att erbjuda ett konkurrenskraftigt pris för vårt erbjudande. Det gjorde att vi i början av december vann upphandlingen av Krösatågen. Vi tar över ansvaret för trafiken i december 2021 och kommer även i detta avtal att ansvara för underhåll av tågen i en helt ny depå.

Inom SJ-koncernen finns gedigen erfarenhet av att ta över upphandlade affärer på ett sätt som känns tryggt för alla inblandade. Vi har också lärt oss mycket om att ta nya depåer i drift efter två lyckade uppstarter de senaste två åren. Vår nya organisation gör oss än mer konkurrenskraftiga genom att vi samlar all kompetens om upphandling och upphandlad trafik i affärsområdet Upphandlad trafik. På samma sätt kommer vårt andra affärsområde Kommerciell trafik att göra oss starkare på den marknaden.

För oss är det viktigt att knyta ihop Sverige och på längre sikt Skandinavien med tågtrafik. Vårt nya nattågsupplägg, som hade premiär på luciadagen, är ett exempel på hur vi gör det i praktiken. Många har upptäckt fördelarna med att resa och sova samtidigt och därför kör vi nattåg från Stockholm och Göteborg till Duved och Umeå.

Vår framtidstro är stark och SJ är ett finansiellt stabilt bolag som klarar ett tufft år som 2020. Utan tårnar har det däremot inte varit och vi ser en mängd utmaningar när vi nu gått in i 2021. Vi behöver ta hand om våra medarbetare, säkerställa att våra erbjudanden motsvarar resenärernas förväntningar och vi måste se till att tågen fortsätter att rulla. Parallellt måste vi stärka SJ på längre sikt genom investeringar i fler och modernare tåg för att kunna möta det ökande tågresande vi förutspår. För vi är framtidens sätt att resa.

Stockholm den 11 februari 2021

Monica Lingegård
Verkställande direktör

1. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell trafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingo-avtalet.

SJ-koncernens styrkort¹

	Utfall 31 dec 2020	Mål helår 2020	Utfall helår 2019
 Medarbetare			
Sjukfrånvaro, Sverige, % (R12)	6,5 ²	4,6	4,9
Ledarskapsindex, Sverige (årsvärde)	76 ²	78	76
Prestationsindex, Sverige (årsvärde)	80 ²	82	80
Mångfald, %, utländsk bakgrund enligt SCB, Sverige (årsvärde)	18 ²	18	17
 Partnerskap & resurser			
Antal genomförda hållbarhetsrevisioner ³ , SJ AB (ackumulerat)	3	6	7
Leverantörs- och partnerskapsindex, SJ AB (årsvärde)	7,9	7,8	8,1
 Samhälle			
Trafiksäkerhetsindex, Sverige (ackumulerat)	96,8	96,5	96,7
Varumärkesindex, VMI, SJ AB (årsvärde)	57	58	53
Miljöindex, SJ AB (årsvärde)	80 ⁴	80	79
SJ Volontär, antal timmar, Sverige (ackumulerat)	240	1 500	1 235
 Kund			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB (årsvärde)	78 ⁵	76	73
Nöjd resenärsindex ⁶ , NRI, SJ Götalandståg, pendeltåg (årsvärde)	96 ⁴	94	96
Nöjd resenärsindex ⁶ , NRI, SJ Götalandståg, regionaltåg (årsvärde)	96 ⁴	95	96
 Process			
Punktlighet långdistanståg, Sverige (fjärr- och nattåg), 5 min, % (R12)	88 ²	95	83
Punktlighet medeldistanståg, Sverige (regionaltåg), 5 min, % (R12)	94 ²	95	92
Punktlighet kortdistanståg, Sverige (pendeltåg), 3 min, % (R12)	95 ²	95	94
Regularitet ⁷ långdistanståg, Sverige (fjärr- och nattåg), % (R12)	96 ²	98	97
Regularitet ⁷ medeldistanståg, Sverige (regionaltåg), % (R12)	97 ²	98	97
Regularitet ⁷ kortdistanståg, Sverige (pendeltåg), % (R12)	98 ²	98	98
 Finans			
Avkastning på operativt kapital, % (R12)	-41,5	>7,0 ⁸	16,2
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,19	0,5-1,0 ⁹	-0,14
Utdelning, andel av periodens resultat, %	— ¹⁰	30-50	— ¹¹

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till [SJS Års- och hållbarhetsredovisning 2019 sidorna 105-106](#).
2. Utfallet är exklusivt SJ Öresund, som hade trafikstart den 13 december 2020.
3. Fördjupade leverantörsgrensningar ur ett hållbarhetsperspektiv.
4. Undersökningen som ligger till grund för index har varit pausad sedan andra kvartalet på grund av coronapandemin.
5. Undersökningsmetoden har förändrats något och utfallet är inte fullt ut jämförbart med tidigare perioder.

6. Egen mätmetod, ej jämförbart med utfall för SJ AB.
7. Mäter andelen tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.
8. Målet ska nås i genomsnitt.
9. Målet ska nås på sikt.
10. Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2020 inte lämnar någon utdelning på grund av negativt resultat.
11. Till följd av stor osäkerhet kring coronapandemins effekter beslutade SJ ABs årsstämma att ingen utdelning lämnas för räkenskapsåret 2019.

Hållbart företagande

Jämförelsetal inom parentes avser utfall för helåret 2019, om inte annat anges.

Hållbart företagande är integrerat i Sjs affärsmodell. Med utgångspunkt i vision, affärsidé, värdeord och Sjs balanserade styrkort kan verksamheten bedrivas så att Sjs kunder och resenärer erbjuds en resa som är socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar. Sjs balanserade styrkort har sex styrområden för att regelbundet mäta och följa upp var SJ står i förhållande till uppsatta mål.

Medarbetare

Medarbetarnas hälsa och säkerhet har högsta prioritet eftersom friska medarbetare är en förutsättning för Sjs leverans. Omfattande åtgärder har vidtagits för att arbetsmiljön ska vara trygg och säker även under coronapandemin, bland annat genom förändrat arbetssätt ombord på tågen, digitala möten och hemarbete för dem som kan.

Sedan den 7 januari 2021 rekommenderar Folkhälsomyndigheten att munskydd används i svensk kollektivtrafik under rusningstid. SJ förser berörda medarbetare med munskydd.

Folkhälsomyndighetens rekommendation att stanna hemma vid minsta symtom har fått stor påverkan på sjukfrånvaron bland Sjs medarbetare. Sjukfrånvaron ökade kraftigt i mars och har sedan april successivt minskat, om än till en högre nivå än föregående år. Under hösten har framför allt den korta sjukfrånvaron varit högre än normalt och många har även varit hemma längre.

Sjukfrånvaron i Sjs svenska bolag¹ uppgick under fjärde kvartalet till 6,8 procent (5,2). Under helåret 2020 uppgick sjukfrånvaron i Sjs svenska bolag¹ till 6,5 procent (4,9) och årets mål nåddes inte.

Sjukfrånvaron i Sjs norska bolag var under perioden den 8 juni-30 november 4,4 procent. På grund av olika regler för sjukfrånvaro i de båda länderna är utfallen inte fullt ut jämförbara.

Medelantalet anställda i SJ-koncernen uppgick under fjärde kvartalet till 4 191 (3 794 under helåret 2019), fördelat på 2 886 (2 964) i moderbolaget SJ AB och 1 305 (829) i koncernens dotterbolag. Förändringen förklaras främst av övergångar i samband med att avtal inom upphandlad trafik övertogs eller frånträtts. I samband med trafikstart för Öresundstågstrafiken den 13 december ökade SJ-koncernen med cirka 700 medarbetare, varav 100 i den nya depån i Hässleholm. Ett 70-tal medarbetare vid SJ Norrlandståg i Luleå lämnade SJ-koncernen och gick till den nya operatören i samband med att Sjs avtal för upphandlad nattågstrafik Stockholm-Luleå/Narvik upphörde den 13 december.

Sjs medarbetarundersökning för 2020 genomfördes under fjärde kvartalet för medarbetare i Sjs svenska bolag¹. Övergripande utfall i medarbetarundersökningen ligger till grund för Prestationsindex och Ledarskapsindex, som båda ligger kvar på samma nivå som under 2019. Detta trots att coronapandemin medförde många förändringar för Sjs medarbetare under det gångna året. Prestationsindex uppgick till 80 (80) och Ledarskapsindex blev 76 (76), ingen av dessa nådde årets mål.

Av Sjs medarbetare i Sverige¹ 2020 hade 18 procent (17) utländsk bakgrund enligt SCB:s definition. Andelen har ökat något och årets mål nåddes.

Partnerskap & resurser

Under 2020 har tre (sju under 2019) hållbarhetsrevisioner genomförts på hotell som SJ har avtal med. Sjs medarbetare har årligen många hotellvistelser i samband med längre uppehåll eller övernattningsutrustning utanför stationeringsort. Årets mål för antal genomförda hållbarhetsrevisioner nåddes inte på grund av nödvändiga omprioriteringar under coronapandemin.

Leverantörs- och partnerskapsindex för 2020 uppick till 7,9 (8,1) och årets mål överträffades.

Samhälle

Trafiksäkerhetsindex för helåret uppgick till 96,8 (96,7) och årets mål överträffades.

Varumärkesindex (VMI) för det fjärde kvartalet uppgick till 57 (53) och helårsutfallet blev även det 57 (53). Trots förbättringen nåddes inte årets mål. SJ har tagit ansvar under pandemin genom att ha upprätthållit tågtrafik på alla sina linjer och möjliggjort trygga och säkra resor.

Utfallet för Miljöindex blev 80 (79), vilket innebär att årets mål nåddes. Mätningen av Miljöindex har varit pausad sedan andra kvartalet på grund av pandemin. Från och med 2021 återupptas mätningen med ny metod.

Utfallet för SJ Volontär under 2020 blev 240 timmar (1 235) och årets mål nåddes inte. Under 2021 pausas SJ Volontär.

Kund

SJ AB:s Nöjd kundindex (NKI) uppgick för det fjärde kvartalet till 79 (73). NKI för helåret uppgick till 78 (73), vilket är det högsta årsvärdet sedan mätningarna inleddes och årets mål överträffades. Återkommande kundundersökningar under hösten och löpande dialoger med medarbetare ombord har visat att resenärer i hög utsträckning upplevt SJ-resan som trygg även under pandemin.

SJ Götalandståg mäter Nöjd resenärsindex (NRI). Utfallet för NRI blev 96 (96) för pendeltåg och 96 (96) för regional-tåg, varmed årets mål överträffades. Mätningen av NRI har varit pausad sedan andra kvartalet på grund av pandemin.

SJ har genomfört flera anpassningar för att göra tågresa trygg och säkra för resenärer och medarbetare under den pågående coronapandemin. SJ påminner om vikten av att hålla avstånd och genom att skapa förutsättningar för att hålla avstånd ombord. SJ och resenärerna har ett gemensamt ansvar för att undvika smittspridning under tågresan.

Sedan den 7 januari 2021 rekommenderar Folkhälsomyndigheten att munskydd används i svensk kollektivtrafik under rusningstid. Munskydd kan sedan tidigare föreskrivas i norsk kollektivtrafik i områden med hög smittspridning av coronavirus.

Den 13 december började SJ köra nattåg på kommersiella villkor med Göteborg, Stockholm, Duved och Umeå som destinationer. Trafiken samordnas med den upphandlade nattågstrafiken som SJ kör mellan Stockholm och Duved. Samtidigt upphörde SJ att köra upphandlad nattågstrafik mellan Stockholm-Luleå/Narvik.

1. Utfallet är exklusivt SJ Öresund, som hade trafikstart den 13 december 2020.

Process

Punktligheten under 2020 blev för Sjs långdistanståg 88 procent (83), medeldistanståg 94 procent (92) och för kortdistanståg 95 procent (94). Endast avgångar i Sverige ingår i punktlighetsutfallet. Trafik utförd av SJ Öresund efter trafikstarten den 13 december 2020 ingår inte heller i utfallet.

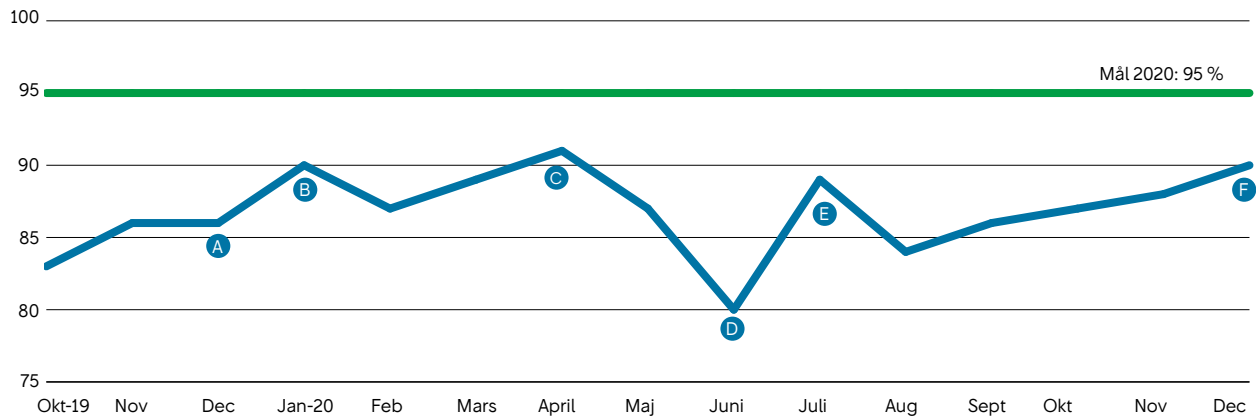
Under det fjärde kvartalet nådde Sjs punktlighet samma höga nivå som under årets första kvartal. Detta trots trafikstoppande händelser på flertalet linjer samt hårda väderförhållanden i västra Sverige. Ett spårfel mellan Helsingborg och Lund orsakade problem för tågtrafiken på Västkustbanan under hela december.

Vanliga orsaker till störningar under kvartalet var fel på infrastrukturen, obehöriga i spårområdet, olyckor, underhållsarbeten som tog längre tid än planerat, brofel samt fordonsfel.

SJ kör upphandlad tågtrafik i Norge sedan den 8 juni 2020. Sjs norska trafik nådde under det fjärde kvartalet en punktlighet på 93 procent. Punktlighet mäts på något olika sätt i Norge och Sverige och utfallen är därför inte fullt ut jämförbara.

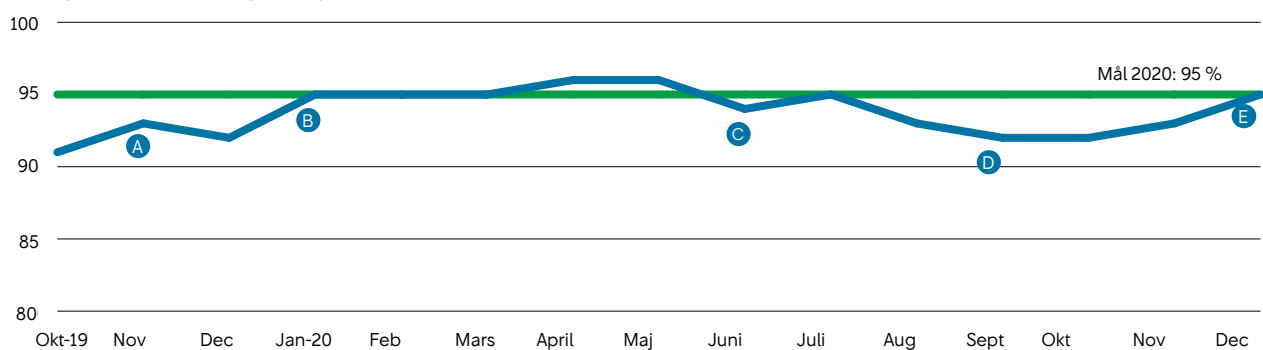
Den höga punktligheten för Sjs trafik i Norge förklaras i hög utsträckning av få infrastrukturfel, färre resenärer än vanligt under coronapandemin samt gott internt punktlighetsarbete.

Punktlighet långdistanståg i Sverige¹, % (månadsvärden)

- A Nya konstruktionsregler för Västra stambanan i T20. Få planerade underhållsarbeten.
- B Få infrastrukturfel och få underhållsarbeten. God punktlighet för medeldistanstågen påverkade långdistanstågens punktlighet positivt.
- C Färre tåg och resenärer än vanligt på grund av coronapandemin medförde att trafikstörningar inte fick samma spridning som normalt.
- D Flera händelser med stor trafikpåverkan. Omfattande underhållsarbeten. SJ körde längre tåg än planerat för att minska trängseln ombord.
- E Färre tåg och resenärer än vanligt på grund av coronapandemin medförde att trafikstörningar inte fick samma spridning som normalt.
- F Få underhållsarbeten i kombination med bra väderförhållanden samt färre tåg och resenärer än vanligt på grund av coronapandemin.

Punktlighet medeldistanståg i Sverige¹, % (månadsvärden)

- A Relativt få infrastrukturproblem i områden med tät tågtrafik.
- B Få infrastrukturfel och få underhållsarbeten.
- C Flera trafikstoppande händelser (kontaktledningsrivningar, olyckor, signalfel). Underhållsarbete i Töreboda som pågick längre än planerat.
- D Många trafikstoppande fel och fordonsfel. Underhållsarbete Ludvika-Falun.
- E Få underhållsarbeten i kombination med bra väderförhållanden samt färre tåg och resenärer än vanligt på grund av coronapandemin.

1. Utfallet är exklusive SJ Öresund, som hade trafikstart den 13 december 2020.

Finans

Sjs finansiella mål är avkastning på operativt kapital, nettoskuldsättningsgrad och utdelning. Dessa mått definieras inte enligt IFRS. För definitioner av Sjs alternativa nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2019 sidan 105 och för avstämningar till sidan 59. Jämförelsetal inom parentes avser utfall per den 31 december 2019.

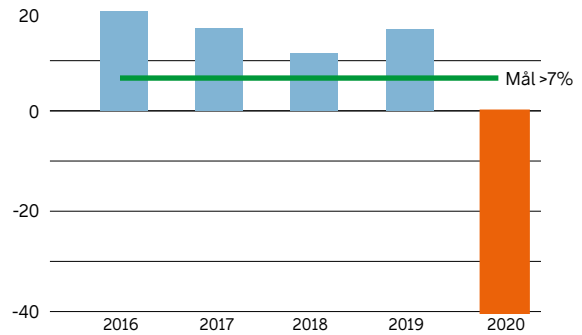
Avkastning på operativt kapital per den 31 december 2020 uppgick till -41,5 procent (16,2) vilket är under målet på >7 procent som ska nås i genomsnitt. Detta mestadels på grund av negativt rörelseresultat, till följd av det kraftigt minskade resandet under coronapandemin.

Koncernens nettoskuldsättningsgrad uppgick per den 31 december 2020 till 0,19 ggr (-0,14). Sjs kapitalstruktur är därmed starkare än vad ägarens långsiktiga mål på 0,5-1,0 anger. Förändringen i nettoskuldsättningsgrad beror mestadels på negativt rörelseresultat till följd av coronapandemin. Sj står inför stora investeringar som kommer att öka skuldsättningen på sikt.

Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2020 inte lämnar någon utdelning på grund av negativt resultat. För räkenskapsåret 2019 lämnades ingen utdelning till följd av stor osäkerhet på grund av coronapandemin.

Finansiella mål	31 dec 2020	31 dec 2019
Avkastning på operativt kapital, %, R12, (mål >7%)	-41,5	16,2
Nettoskuldsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,19	-0,14
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	–	–

Avkastning på operativt kapital, %

Information om SJ-koncernen

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

SJs risker och riskhantering beskrivs i [SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2019](#) på sidorna 41-42. Därutöver har följande tillkommit:

Effekter av den pågående coronapandemin

Coronapandemin och svenska och utländska myndigheters åtgärder för att bromsa smittspridningen har stor påverkan på SJs verksamhet. För att möjliggöra ett tryggt och säkert resande fortsätter SJ att spärra säten i alla bokningsbara vagnar. SJ har valt att upprätthålla trafik på samtliga linjer även om antalet avgångar minskats.

Resandet minskade mycket kraftigt i mitten av mars. Efter att restriktionerna för inrikes resor togs bort för symtomfria från den 13 juni ökade fritidsresandet svagt från en extremt låg nivå. Införandet av lokala restriktioner där boende i vissa regioner avråddes från resor medförde att fritidsresandet med SJ återigen minskade under fjärde kvartalet. Pendel- och affärsresandet har varit mycket lågt sedan mitten av mars men minskade ytterligare när förstärkta rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och regeringen presenterades i mitten av december om att undvika kollektivtrafik samt om möjligt arbeta hemifrån.

Kraftigt minskat resande påverkar SJs intäkter direkt medan koncernens kostnader i stor utsträckning på kort sikt är fasta. SJ beslutade i slutet av mars om kraftfulla åtgärder för att minska kostnaderna. De kostnadsbesparande åtgärderna har stegvis fått effekt och följer beslutad plan. Åtgärderna har omfattat minskad produktion, korttidsarbete inom SJ AB till och med den 30 september samt att ej verksamhetskritiska investeringar pausats.

SJ har tagit del av stöd från de statliga paket som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin. SJ har i Sverige fått utbetalt omställningsstöd avseende mars-juli, erhållit statliga bidrag för korttidsarbete till och med 30 september samt kompensation för sjuklönekostnader. SJs verksamhet i Norge har tagit del av det stöd som riktats specifikt till kollektivtrafiken. Sammanlagt har det fjärde kvartalets resultat påverkats av statliga bidrag om 113 MSEK och årets resultat har påverkats med 471 MSEK.

Upphandlad trafik körs enligt överenskommelse med respektive trafik huvudman. All trafik till och från Norge och Danmark har tillfälligt stoppats efter myndighetsbeslut i dessa länder.

Nyttjandevärdet överstiger det bokförda värdet på den kassagenererande enheten per den 31 december, varför inget nedskrivningsbehov bedöms föreligga.

SJ gick in i 2020 med stark likviditet. För att ytterligare stärka likviditeten och öka den finansiella flexibiliteten har avtal tecknats den 7 april om en kreditfacilitet om 1,5 miljarder kronor med en löptid på ett år. Per den 31 december var kreditfaciliteten outnyttjad. SJ hade en stark tillgänglig likviditet om 3 222 MSEK per den 31 december, bestående av likvida medel, outnyttjad kreditfacilitet och lånelöften, se not 3 för ytterligare information.

Den kraftiga minskningen av resandet förväntas få en negativ påverkan på 2021.

Övriga risker och osäkerhetsfaktorer

Den 19 juni publicerade SJ en annons om så kallad förhandsinsyn varigenom bolaget informerade om sin avsikt att teckna avtal med Bombardier Transportation Sweden AB avseende köp av nya snabbtåg. Tre leverantörer har inkommit med ansökan om överprövning till Förvaltningsrätten i Stockholm. Det innebär att det inträder en förlängd avtalsspärr, det vill säga SJ är förhindrat att gå vidare i upphandlingen och teckna avtal med Bombardier i avvaktan på att domstolen avgör målen. Hur lång tid dessa överprövningsprocesser tar går inte att uttala sig om.

Årsstämma 2021

Digital årsstämma för SJ AB 2021 kommer att äga rum den 28 april 2021. SJ publicerar kallelser, protokoll och annat stämmorelaterat material på [sj.se](#).

Förslag till utdelning

Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2020 inte lämnar någon utdelning på grund av negativt resultat.

Händelser efter balansdagen

Regeringen meddelade den 9 februari 2021 om ett förslag till förordning gällande begränsningar i antalet biljetter som får säljas på tåg- och bussresor. Enligt förslaget ska som mest hälften av biljetterna få säljas på linjer längre än 15 mil. Reglerna är planerade att gälla mellan den 14 februari och 31 maj och föreslås inte gälla retroaktivt. Om förslaget till förordning fastställs kommer det att begränsa SJs intjäningsförmåga under denna period.

Inga övriga händelser har inträffat efter den 31 december som bedöms få en väsentlig påverkan på koncernens eller moderbolagets räkenskaper.

Organisationsförändringar

Sedan den 1 januari 2021 har SJ en ny organisationsstruktur. Syftet är skapa en mer affärs- och kundorienterad organisation för att säkra SJs framtida konkurrenskraft. SJs nya organisation presenteras i SJs års- och hållbarhetsredovisning 2020.

Lena Källström stannar i koncernledningen i sin nya roll som Direktör Upphandlad Trafik, ett uppdrag hon får utöver sin roll som vd SJ Götalandståg AB. Mats Almgren, tidigare Direktör Kommunikation och Försäljning, stannar i koncernledningen i sin nya roll som Direktör Kommersiell Trafik. Johan Näsman, Direktör IT sedan juni 2020, är ny medlem av koncernledningen.

Definitioner och mätmetoder

Denna rapport innehåller finansiella nyckeltal i enlighet med det ramverk som SJ tillämpar, vilket baseras på IFRS. Därutöver finns andra nyckeltal (alternativa nyckeltal) som används av företagsledningen och andra intressenter för att analysera trender och utvecklingen av koncernens verksamhet som inte direkt kan utläsas eller härledas ur de finansiella rapporterna. SJs intressenter bör inte betrakta dessa alternativa nyckeltal som substitut, utan snarare som komplement till den finansiella rapportering som upprättats i enlighet med IFRS. Observera att de alternativa nyckeltal som SJ definierat kan skilja sig från andra företags definitioner av samma begrepp. För definitioner hänvisas till [SJs års- och hållbarhetsredovisning 2019](#) sidan 105.

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

MSEK	Okt-dec 2020	Okt-dec 2019	Helår 2020	Helår 2019
Nettoomsättning	1 388	2 308	5 529	8 602
Övriga rörelseintäkter	100	1	402	7
Summa rörelsens intäkter	1 489	2 309	5 931	8 609
Personalkostnader	-916	-664	-2 850	-2 576
Av- och nedskrivningar	-260	-282	-945	-1 110
Övriga kostnader	-1 163	-1 165	-4 004	-4 213
Summa rörelsens kostnader	-2 339	-2 111	-7 799	-7 898
Resultat från andelar i intressebolag	0	-12	0	61
Rörelseresultat	-850	186	-1 867	772
Finansnetto	5	-2	-8	5
Resultat före skatt	-845	184	-1 875	776
Skatt på periodens resultat	165	-52	384	-157
Periodens resultat	-680	132	-1 491	619
Hänförligt till:				
Moderbolagets aktieägare	-680	132	-1 491	619
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	-170,0	33,0	-372,7	154,7
Genomsnittligt antal aktier, tusental	4 000	4 000	4 000	4 000
Övrigt totalresultat				
<i>Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen</i>				
Kassaflödessäkringar				
- förändring i verkligt värde	-8	-1	-43	5
- omklassificering till resultaträkningen	4	1	4	2
Uppskjuten skatt	1	-2	9	-2
Omräkningsdifferens utländska dotterbolag	0	0	2	0
Övrigt totalresultat för perioden	-3	-2	-28	5
Totalresultat för perioden	-683	130	-1 519	624
Hänförligt till:				
Moderbolagets aktieägare	-683	130	-1 519	624

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

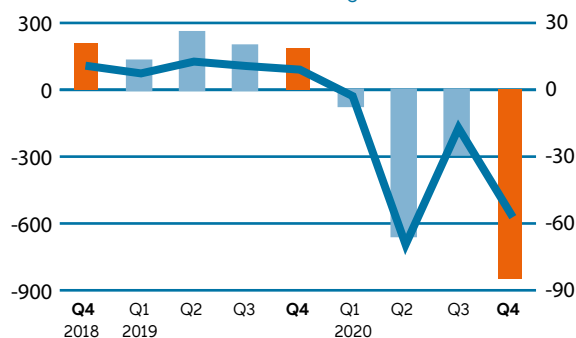
Resultatutveckling fjärde kvartalet 2020

Sjs intäkter har minskat i hög utsträckning på grund av coronapandemin och kostnaderna har minskat i viss utsträckning på grund av de åtgärder som SJ vidtagit. Samtidigt har intäkterna och kostnaderna för upphandlad trafik ökat främst på grund av trafikpaket Nord i Norge som hade trafikstart i juni.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för det fjärde kvartalet minskade kraftigt till -850 MSEK (186), vilket motsvarar en rörelsemarginal på -57,1 procent (8,1). Kvartalet påverkades starkt av coronapandemin och de åtgärder myndigheterna har vidtagit för att minska smittspridningen. SJ har vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna vilka följer beslutad plan. Eftersom intäkterna minskat i högre och snabbare takt än kostnaderna har koncernens rörelseresultat påverkats negativt. Avsättning för kostnadsbesparande åtgärder som SJ beslutat att genomföra för att säkra Sjs framtida konkurrenskraft påverkade också resultatet negativt med 139 MSEK. Resandeutvecklingen¹ för det fjärde kvartalet uppgick till -62 procent och beläggingsgraden minskade avsevärt jämfört med samma kvartal föregående år.

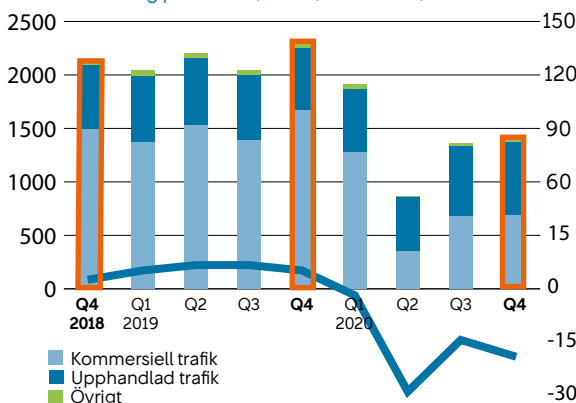
Rörelseresultat, MSEK, och rörelsemarginal, %

Intäkter

Sjs nettoomsättning uppgick till 1 388 MSEK (2 308), en minskning med 39,9 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Omsättningen har påverkats av kraftigt minskat resande till följd av coronapandemin och de åtgärder som myndigheterna har vidtagit för att minska smittspridningen. Resandeutvecklingen¹ uppgick under det fjärde kvartalet till -62 procent, vilket är den främsta orsaken till den minskade nettoomsättningen inom kommersiell trafik. Omsättningen inom upphandlad trafik har också påverkats av coronapandemin men sammantaget ökat främst till följd av trafikpaket Nord i Norge som hade trafikstart i juni.

Nettoomsättning per kvartal, MSEK, och tillväxt, %

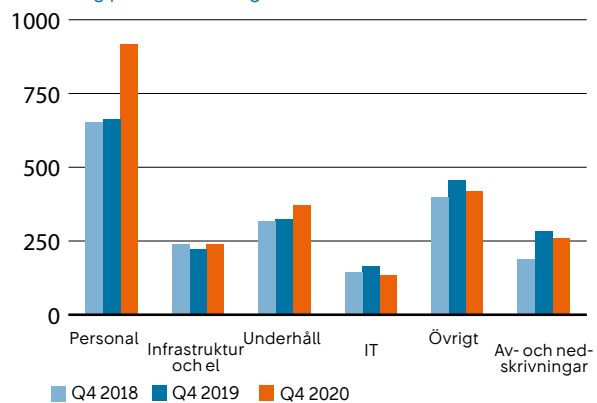
Yielden (biljettpris per personkilometer) ökade mestadels på grund av att biljetter köptes betydligt närmare avgång. Sjs utbud var lägre jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Även bistroförsäljningen minskade kraftigt till följd av det lägre resandet.

Övriga rörelseintäkter ökade främst på grund av det statliga bidrag som norsk verksamhet erhållit under kvartalet.

Kostnader

Totalt ökade Sjs kostnader med 10,8 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Det högre kostnadsutfallet förklaras mestadels av kostnader för trafikpaket Nord i Norge som hade trafikstart i juni och avsättning för kostnadsbesparande åtgärder om 139 MSEK. Kostnadsökningarna motverkades till viss del av de åtgärder som vidtagits på grund av coronapandemin vilka omfattar minskad produktion och att ej verksamhetskritiska projekt har pausats.

Utveckling per kostnadsslag, MSEK

Personalkostnaderna ökade jämfört med samma period föregående år. Ökningen förklaras främst av avsättning för kostnadsbesparande åtgärder som SJ beslutat genomföra samt kostnader för nya medarbetare i trafikpaket Nord i Norge. Ökningen motverkades till viss del av färre timanställda.

Kostnaderna för infrastruktur och underhåll ökade jämfört med samma period föregående år. Det förklaras i hög utsträckning av kostnader för trafikpaket Nord i Norge. Ökningen motverkades i viss utsträckning av den minskade produktionen.

Kostnaden för service ombord har minskat till följd av det lägre resandet. SJ har fortsatt att satsa på verksamhetskritiska projekt medan övriga projekt pausats tills vidare på grund av coronapandemin vilket resulterat i lägre kostnader för projekt jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Kostnadsminskningarna motverkas i viss utsträckning av kostnader för trafikpaket Nord i Norge, samt avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik.

Av- och nedskrivningar minskade jämfört med samma period föregående år, vilket beror på att avskrivningstiden för fordon (stomme) har reviderats till följd av att nyttjandeperioden bedöms vara längre för vissa fordon.

1. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell trafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingo-avtalet.

Resultatutveckling fjärde kvartalet 2020

forts

Finansnetto, skatt och periodens resultat

Sjs finansnetto uppgick till 5 MSEK (-2).

Koncernens resultat före skatt uppgick till -845 MSEK (184). Periodens skatt uppgick till 165 MSEK (-52). Den effektiva skattesatsen uppgick till 19,5 procent (-28,3). Skillnaden mot den faktiska skattesatsen på 21,4 procent beror främst på att uppskjuten skatt redovisats enligt den nya skattesatsen om 20,6 procent som gäller från och med 2021.

Periodens resultat uppgick till -680 MSEK (132).

Resultatutveckling helåret 2020

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för helåret 2020 minskade kraftigt till -1 867 MSEK (772), vilket motsvarar en rörelsemarginal på -31,5 procent (9,0). Året inleddes med en stark resandeutveckling¹ på 9 procent och hög belägningsgrad under januari och februari, men har sedan dess motverkats av kraftigt minskat resande från mitten av mars till följd av coronapandemin och de åtgärder som myndigheter vidtog för att minska smittspridningen. Resandeutvecklingen¹ för helåret uppgick sammantaget till -51 procent. Det kraftigt minskade resandet under de tre senaste kvartalen påverkade rörelseresultatet negativt då intäkterna minskade i högre och snabbare takt än kostnaderna, som i stor utsträckning är fasta på kort sikt. SJ har vidtagit kraftfulla åtgärder för att minska kostnaderna vilka följer beslutad plan. Under helåret 2020 har SJ erhållit statliga bidrag om 471 MSEK.

Avsättning för kostnadsbesparande åtgärder som SJ beslutat att genomföra för att säkra Sjs framtida konkurrenskraft påverkade resultatet med 139 MSEK och avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik påverkade också resultatet.

Finansnetto, skatt och periodens resultat

Sjs finansnetto uppgick till -8 MSEK (5). Värdeförändringen på obligationer var negativ i det första kvartalet men har motverkats av positiva förändringar under resten av året.

Koncernens resultat före skatt uppgick till -1 875 MSEK (776). Aktuell skatt uppgick till 384 MSEK (-157). Den effektiva skattesatsen uppgick till 20,5 procent (-20,2). Skillnaden mot den faktiska skattesatsen på 21,4 procent beror främst på att uppskjuten skatt redovisats enligt den nya skattesatsen om 20,6 procent som gäller från och med 2021.

Årets resultat uppgick till -1 491 MSEK (619).

Koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag

MSEK	31 dec 2020	31 dec 2019
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	4 956	5 020
Nyttjanderättstillgångar	726	1 016
Immateriella tillgångar	343	239
Övriga långfristiga tillgångar	143	106
Summa anläggningstillgångar	6 168	6 381
Omsättningstillgångar		
Varulager	8	9
Kortfristiga fordringar	711	653
Kortfristiga placeringar	773	2 483
Kassa och bank	1 622	204
Summa omsättningstillgångar	3 114	3 348
SUMMA TILLGÅNGAR	9 282	9 729
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Summa eget kapital	3 652	5 170
Långfristiga skulder		
Leasingskulder	513	694
Övriga räntebärande skulder	2 178	769
Avsättningar	310	225
Uppskjutna skatteskulder	69	462
Summa långfristiga skulder	3 070	2 150
Kortfristiga skulder		
Leasingskulder	227	293
Övriga räntebärande skulder	105	98
Avsättningar	500	311
Icke räntebärande skulder	1 728	1 707
Summa kortfristiga skulder	2 560	2 409
Summa skulder	5 631	4 559
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	9 282	9 729

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick till 4 956 MSEK (5 020) och utgörs till största delen av tågfordon. SJs fordonsflotta består främst av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar.

Nyttjanderättstillgångar

Koncernens nyttjanderättstillgångar består främst av hyresavtal för lokaler, vilka totalt uppgick till 726 MSEK (1 016).

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 343 MSEK (239) och utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling för verksamhetsnära IT-system.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga placeringar uppgick till 773 MSEK (2 483), där minskningen främst förklaras av att kortfristiga placeringar om 1 759 MSEK har förfallit samt avyttrats för att stärka koncernens likviditet.

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens leasingsskuld uppgick till 740 MSEK (987) och övriga räntebärande skulder till 2 283 MSEK (867). SJ har upptagit lån om 1 499 MSEK under det fjärde kvartalet för att delfinansiera inköp av 30 nya snabbtåg. Övriga räntebärande skulder utgörs främst av lån för finansiering av SJ 3000 samt för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på 2 till 13 år.

Avsättningar

Koncernens avsättningar uppgick till 810 MSEK (536). Ökningen beror främst på avsättning om 139 MSEK för de kostnadsbesparande åtgärder SJ beslutat att genomföra samt avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik. Ökningen beror även på de värdebevis som utställts då SJ tillfälligt ändrat på ombokningsreglerna så att samtliga resenärer, oavsett flexibilitetsnivå på biljetten, kan avboka sin SJ-resa och få värdebevis på motsvarande belopp.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	31 dec 2020	31 dec 2019
Ingående balans den 1 januari	5 170	4 740
Periodens resultat	-1 491	619
Övrigt totalresultat för perioden	-28	5
Totalresultat för perioden	-1 519	624
Utdelning till aktieägare	-	-194
Utgående balans	3 652	5 170

Kommentarer till koncernens rapport över förändring i eget kapital

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick till 3 652 MSEK (5 170). Förändringen förklaras av periodens totalresultat.

Koncernens rapport över kassaflöden i sammandrag

MSEK	Okt-dec 2020	Okt-dec 2019	Helår 2020	Helår 2019
Resultat före skatt	-845	184	-1 875	776
<i>Ej kassaflödespåverkande poster</i>				
Av- och nedskrivningar	260	281	945	1 110
Övriga ej kassaflödespåverkande poster	170	59	289	-56
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-415	524	-641	1 830
Kassaflöde från rörelsekapital	144	150	-34	337
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-271	675	-675	2 167
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-163	-198	-505	-552
Investeringar i immateriella tillgångar	-46	-24	-169	-97
Övrig investeringsverksamhet	286	-506	1 667	-863
Kassaflöde från investeringsverksamheten	76	-728	994	-1 512
Upptagna lån	1 499	–	1 499	–
Amortering	-122	-104	-400	-448
Utdelning till aktieägare	–	–	–	-194
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 377	-104	1 099	-642
Periodens kassaflöde	1 183	-156	1 418	13
Likvida medel vid periodens början	439	360	204	191
Likvida medel vid periodens slut	1 622	204	1 622	204

Kommentarer till koncernens rapport över kassaflöden

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens kassaflöde är helåret 2019.

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Resultat före skatt för helåret 2020 minskade till -1 875 MSEK (776) på grund av kraftigt minskat resande till följd av coronapandemin och de åtgärder som myndigheterna har vidtagit för att minska smittspridningen.

Ökningen av övriga ej kassaflödespåverkande poster är främst en effekt av avsättning för de kostnadsbesparande åtgärder som SJ beslutat att genomföra samt avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick därmed till -675 MSEK (2 167).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till 994 MSEK (-1 512). Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -505 MSEK (-552), varav -486 MSEK (-541) avsåg investeringar i fordon. Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -169 MSEK (-97) och avsåg bland annat investeringar för ny ekonomiplattform, utveckling av nytt planeringssystem och anpassning av IT-system.

Periodens avyttring och förfall av kortfristiga placeringar uppgick till 1 759 MSEK (369) och förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -52 MSEK (-1 330).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till 1 099 MSEK (-642). SJ har tagit upp nytt lån om 1 499 MSEK för att delfinansiera inköp av 30 nya snabbtåg. Amortering av lån har skett enligt plan med -98 MSEK (-98). Amortering av leasingskulden uppgick till -302 MSEK (-350).

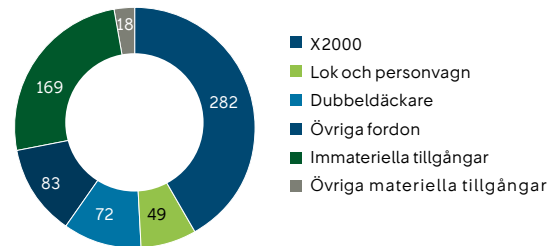
Ingen utdelning lämnades för räkenskapsåret 2019. Utdelning för räkenskapsåret 2018 uppgick till 194 MSEK.

Koncernens investeringar

Under de närmaste åren avser SJ att investera cirka 12 miljarder kronor i nya och befintliga tåg för att kunna erbjuda framtidens klimatsmarta resor. Dessutom fortsätter SJ att löpande investera i förbättrad säkerhet, prestanda och kundupplevelse, däribland egna, digitala säljkanaler.

Investeringarna i materiella anläggningstillgångar uppgick under 2020 till 505 MSEK (552). Investeringarna avsåg främst X 2000. Investeringar avseende immateriella tillgångar uppgick under året till 169 MSEK (97) och avsåg bland annat ny ekonomiplattform och utveckling av nytt planeringssystem.

Totala investeringar helåret 2020, MSEK

Sjs nya X 2000 – en hållbar investering

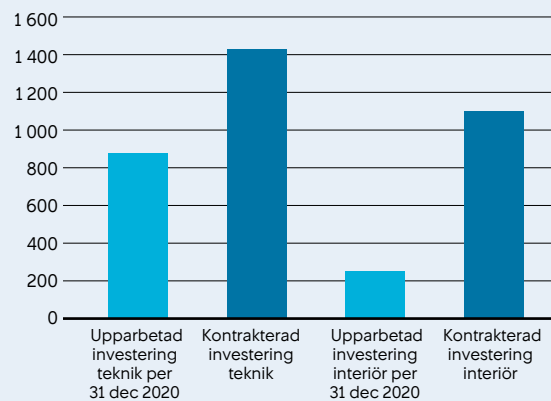
SJ genomför en omfattande modernisering av X 2000 genom att investera i ny teknik och helt ny interiör. Kravställningen på framtidens X 2000 har tagits fram tillsammans med SJs kunder och medarbetare.

Inom teknikuppgaderingen är det sjätte fordonet snart ombyggt och övertagande av de två första fordonen förbereds. Uppstart av serieproduktion pågår. Myndighetsgodkännande i Sverige och Norge har erhållits. Montering av inredning i fordon nummer två pågår och detta fordon blir det första som tas i trafik som genomgått både teknik- och interiörmmodernisering. Detta fordon har under det fjärde kvartalet 2020 genomgått rullande tester med gott resultat.

Förutom kontrakterade investeringar i teknik och interiör ingår även utbyte av övrig teknik som exempelvis boggiramar och dörrsystem.

Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor och det första tåget beräknas att tas i trafik under 2021. Per den 31 december 2020 hade sedan projektstart totalt 876 MSEK upparbetats avseende teknik och 252 MSEK avseende interiör.

Upparbetad investering X 2000, MSEK

Noter

Not 1: Redovisningsprinciper

Denna delårsrapport har upprättats i enlighet med IAS 34 "Delårsrapportering" och Årsredovisningslagen. Moderbolagets delårsrapport är upprättad enligt Årsredovisningslagen, kapitel 9, och Rådet för finansiell rapporteringens rekommendation RFR 2. De tillämpade redovisningsprinciperna överensstämmer med de som presenteras i Sjs Års - och hållbarhetsredovisning 2019 som finns tillgänglig på www.sj.se förutom avseende ändrad bedömning av avskrivningstid för fordon (stomme), och redovisningsprincip för statliga bidrag se nedan.

Nya eller ändrade redovisningsstandarder bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Ändrad bedömning av avskrivningstid för fordon (stomme) tillämpas från 1 januari 2020

Avskrivningstiden för fordon (stomme) har reviderats till följd av att nyttjandeperioden bedöms vara längre för nyinköpta fordon. Avskrivningstiden har därmed ändrats från 20-25 år till 30 år för dubbedäckare (X40), SJ 3000 (X55) och nyinköpta fordon från och med den 1 januari 2020. Den nya avskrivningstiden tillämpas från och med den 1 januari 2020. Avskrivningarna för helåret 2020 har minskat med cirka 90 MSEK på grund av detta.

Redovisningsprincip för statliga bidrag

SJ har erhållit statliga bidrag för korttidsarbete och kompensation för sjuklönekostnader vilka redovisas som en reduktion av personalkostnader. Dessa redovisas i resultaträkningen i samma period som de kostnader bidragen är avsedda att täcka redovisas.

SJ har och kommer att ansöka om omställningsstöd, vilket redovisas som en övrig intäkt, till den del det bedöms föreligga rimlig säkerhet att villkoren uppfyllts och bidragen har erhållits/kommer att erhållas.

Sjs verksamhet i Norge har tagit del av och kommer ta del av det stöd som riktats specifikt till kollektivtrafiken (Stötteordningen), vilket redovisas som en övrig intäkt, till den del det bedöms föreligga rimlig säkerhet att villkoren uppfyllts och bidragen har erhållits/kommer att erhållas.

Det finns inga eventalförpliktelser som är knutna till de statliga bidragen. Koncernen har inte erhållit några andra former av statliga stöd.

Not 2: Intäkter

MSEK	1 okt – 31 dec 2020				1 okt – 31 dec 2019			
	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>								
Vid en given tidpunkt	637	131	15	782	1 575	236	56	1 867
Över tid	49	557	-	606	91	350	-	441
Summa nettoomsättning	685	688	15	1 388	1 667	586	56	2 308

MSEK	1 jan – 31 dec 2020				1 jan – 31 dec 2019			
	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>								
Vid en given tidpunkt	2 752	636	86	3 474	5 586	937	212	6 735
Över tid	236	1 819	-	2 055	367	1 500	-	1 867
Summa nettoomsättning	2 989	2 454	86	5 529	5 952	2 437	212	8 602

Uppdelningen av intäkter utgår från Sjs affärsmodell. SJ bedriver dels kommersiell trafik i egen regi, dels trafik som upphandlats av regionala kollektivtrafikmyndigheter och nationell trafikupphandlingsmyndighet. Utöver intäkter från kommersiell och upphandlad trafik har SJ intäkter från exempelvis försäljning ombord, så kallad bistroförsäljning vilka redovisas under "Övrigt".

Prestationsåtagandet för den kommersiella trafiken bedöms vara uppfyllt i samband med att resan inträffar, periodkort redovisas över tid. För upphandlad trafik bedöms prestationsåtagandet avseende åtagandet mot trafikupphandlingsmyndigheten uppfyllas löpande under kontraktstiden, intäkter från biljettförsäljning redovisas i samband med att resan inträffar.

Not 3: Upplysning om finansiella instrument

Verkligt värde

De finansiella instrument som värderas till verkligt värde avser: - derivatinstrument, obligationer och andra långfristiga fordringar som uppgår till 817 MSEK (2 254 MSEK) och tillhör nivå 2 i verkligt värde hierarkin, samt - räntefonder om 0 MSEK (300 MSEK) som tillhör nivå 1 i verkligt värde hierarkin.

För finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde anses det bokförda värdet vara en rimlig uppskattning av verkligt värde. Sjs kreditvillkor avseende banklån antas enligt en approximativ uppskattning vara att betrakta som marknadsmässiga, och då skulderna löper med rörlig STIBOR-baserad ränta antas skuldernas storlek vara en korrekt bedömning av det verkliga värdet. Information om redovisningsprinciper och de metoder som använts för att beräkna verkligt värde finns beskrivet i not 15 i Sjs Års - och hållbarhetsredovisning 2019.

Upplåning

Sammanställning över upplåning, kredit- och facilitetsramar:

MSEK	31 dec 2020		31 dec 2019	
	Upplåning	Facilitetsram	Upplåning	Facilitetsram
Upplåning	2 254	-	867	-
Leasingskuld	740	-	984	-
Revolverande kreditfacilitet	-	1 500	-	-
Checkräkningskredit	-	100	-	100
Summa	3 023	1 600	1 851	100

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Okt-dec 2020	Okt-dec 2019	Helår 2020	Helår 2019
Nettoomsättning	957	2 104	4 184	7 715
Övriga rörelseintäkter	-19	1	230	7
Summa rörelsens intäkter	938	2 105	4 414	7 722
Personalkostnader	-666	-557	-2 185	-2 172
Av- och nedskrivningar	-172	-197	-635	-774
Övriga kostnader	-850	-1 141	-3 405	-4 168
Summa kostnader	-1 688	-1 895	-6 225	-7 113
Rörelseresultat	-750	210	-1 811	609
Resultat från andelar i koncernbolag	0	–	0	2
Resultat från andelar i intressebolag	–	–	0	99
Finansiella intäkter och kostnader	6	0	1	15
Resultat efter finansnetto	-745	210	-1 810	725
<i>Bokslutsdispositioner:</i>				
Lämnade koncernbidrag	-23	-6	-23	-6
Erhållna koncernbidrag	67	81	67	81
Periodiseringsfond	384	-251	384	-251
Summa bokslutsdispositioner	428	-176	428	-176
Resultat före skatt	-317	34	-1 382	549
Aktuell skatt	55	-10	283	-99
Periodens resultat	-261	24	-1 099	450

Kommentarer till moderbolagets resultaträkning

Moderbolaget SJ ABs verksamhet består av tågtrafik med därtill förenlig verksamhet samt huvudkontorets funktioner. Trafikintäkter från såväl kommersiell trafik som upphandlad trafik utgör den dominerande intäktskällan.

Året har påverkats starkt av coronapandemin och de åtgärder som myndigheter vidtog för att minska smittspridningen. SJ har vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna vilka följer beslutad plan. Eftersom intäkterna minskat i högre och snabbare takt än kostnaderna har moderbolagets rörelseresultat påverkats negativt, se sidan 7 för ytterligare information. Årets övriga rörelseintäkter ökade främst på grund av det omställningsstöd som erhållits.

Årets personalkostnad har mestadels ökat på grund av den avsättning för kostnadsbesparande åtgärder som SJ beslutat att genomföra för att säkra SJs framtida

konkurrenskraft. Ökningen har motverkats av minskat antal timanställda. Medelantal anställda i moderbolaget uppgick under året till 2 847 (2 964), minskningen avser mestadels färre timanställda.

Resultat före skatt för året uppgick till -1 382 MSEK (549). Den effektiva skattesatsen för helåret uppgick till 20,5 procent (-18,0). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 21,4 procent och den effektiva skatten för året beror främst på att uppskjuten skatt redovisats enligt den nya skattesatsen om 20,6 procent som gäller från och med 2021. Föregående års låga skattesats beror främst på ej skattepliktig realisationsvinst i moderbolaget vid avyttringen av intressebolag.

Årets resultat uppgick till -1 099 MSEK (450).

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	31 dec 2020	31 dec 2019
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	4 964	5 033
Immateriella anläggningstillgångar	341	239
Finansiella anläggningstillgångar	340	168
Summa anläggningstillgångar	5 645	5 440
Omsättningstillgångar		
Varulager	8	9
Kortfristiga fordringar	645	662
Kortfristiga placeringar	773	2 483
Kassa och bank	1 621	203
Summa omsättningstillgångar	3 047	3 356
SUMMA TILLGÅNGAR	8 692	8 796
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital	3 664	4 775
Obeskattade reserver		
Perioderingsfond	–	384
Summa obeskattade reserver	–	384
Skulder		
Avsättningar	898	910
Långfristiga skulder	2 167	768
Kortfristiga skulder	1 962	1 959
Summa skulder	5 028	3 637
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 692	8 796

Kommentarer till moderbolagets balansräkning

Kortfristiga placeringar uppgick till 773 MSEK (2 483), där minskningen främst förklaras av att kortfristiga placeringar om 1 759 MSEK har förfallit samt avyttrats för att stärka moderbolagets likviditet.

Eget kapital i moderbolaget var 3 664 MSEK (4 775). Förändringen beror på periodens resultat.

SJ har upptagit lån om 1 499 MSEK under fjärde kvartalet för att delfinansiera inköp av 30 nya snabbtåg. Lånet har en löptid på 13 år.

Koncernöversikt per kvartal i siffror¹

	Q4 2020	Q3 2020	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019	Q3 2019	Q2 2019	Q1 2019	Q4 2018
Rörelsens intäkter, MSEK	1 489	1 594	933	1 916	2 309	2 048	2 212	2 041	2 144
- varav nettoomsättning, MSEK	1 388	1 359	868	1 914	2 308	2 048	2 208	2 038	2 142
Rörelsens kostnader, MSEK	-2 339	-1 883	-1 589	-1 988	-2 111	-1 923	-1 954	-1 911	-1 940
Rörelseresultat, MSEK	-850	-289	-656	-72	186	198	258	130	208
Rörelsemarginal, %	-57,1	-18,1	-70,4	-3,8	8,1	9,7	11,7	6,4	9,7
Periodens resultat, MSEK	-680	-220	-489	-101	132	176	205	105	150
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	-170,0	-55,1	-122,4	-25,3	33,0	44,1	51,3	26,2	37,4
Periodens kassaflöde, MSEK	1 183	362	-633	506	-156	-156	-20	345	-170
Investeringar i immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar, MSEK	-209	-162	-123	-179	-222	-158	-145	-124	-177
Finansiella mål									
Avkastning på operativt kapital, % (mål >7%)	-41,5	-18,3	-7,6	12,4	16,2	17,3	15,4	12,6	11,4
Nettoskudsättningsgrad, ggr (mål 0,5–1,0 ggr)	0,19	0,04	0,00	-0,12	-0,14	-0,09	-0,03	0,02	-0,14
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	–	n/a	n/a	n/a	– ²	n/a	n/a	n/a	50
Avstämning operativt kapital och avkastning operativt kapital									
Genomsnittligt eget kapital	4 541	4 858	4 993	5 042	4 949	4 815	4 721	4 648	4 612
Genomsnittliga räntebärande avsättningar	151	154	155	157	157	157	156	156	156
Genomsnittliga övriga räntebärande skulder ³	2 043	1 743	1 796	1 844	1 916	1 699	1 484	1 262	1 014
Genomsnittliga likvida medel	657	322	293	389	416	442	397	260	161
Genomsnittliga övriga räntebärande tillgångar	-1 575	-1 898	-2 092	-2 042	-1 841	-1 630	-1 488	-1 473	-1 507
Genomsnittligt operativt kapital	4 503	4 535	4 560	4 612	4 765	4 600	4 476	4 333	4 114
Rörelseresultat, R12	-1 867	-831	-345	570	772	794	691	546	468
Avkastning operativt kapital, %	-41,5	-18,3	-7,6	12,4	16,2	17,3	15,4	12,6	11,4
Avstämning nettoskuld och nettoskudsättningsgrad									
Räntebärande avsättningar	147	149	150	152	160	156	155	157	159
Övriga räntebärande skulder ³	3 023	1 607	1 704	1 767	1 854	1 819	1 942	1 989 ³	962
Likvida medel	1 622	439	77	710	204	360	516	536	191
Övriga räntebärande tillgångar	-846	-1 126	-1 768	-1 807	-2 557	-2 080	-1 717	-1 511	-1 589
Nettoskuld (+)/ nettokassa (-)	703	191	10	-598	-747	-465	-136	99	-659
Eget kapital	3 652	4 334	4 559	5 056	5 170	5 028	4 852	4 849	4 740
Nettoskudsättningsgrad, ggr	0,19	0,04	0,00	-0,12	-0,14	-0,09	-0,03	0,02	-0,14
Icke-finansiella nyckeltal									
Medelantal anställda	4 191	4 018 ⁵	3 810 ^{4,5}	3 843	3 800	3 785	3 802 ⁴	3 750	3 734
Sjukfrånvaro, % (R12)	6,5 ⁶	6,2	5,8 ⁴	5,3	4,9	4,9 ⁴	5,1 ⁴	5,1	5,2
Punktlighet långdistanståg (fjärr- och nattåg), 5 min, %	88 ⁶	86	86	89	85	82	82	81	82
Punktlighet medeldistanståg (regionaltåg), 5 min, %	93 ⁶	93	95	95	92	93	92	92	90
Punktlighet kortdistanståg (pendeltåg), 3 min, %	95 ⁶	96	96	95	94	95	94	93	92

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2019 sidorna 105-106.

2. SJ ABs årsstämma fastställde styrelsens förslag att inte lämna någon utdelning för räkenskapsåret 2019 till följd av osäkerhet kring coronapandemins effekter.

3. Avser räntebärande skulder och leasingkulder i koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag. Leasingkulden ökade med 1 145 MSEK den 1 januari 2019 på grund av tillämpningen av IFRS 16 "leasingavtal".

4. Perioden är bruten en månad tidigare än vad som anges (exempelvis utfall för Q2 avser mars-maj).

5. Anställda som korttidsarbetat under perioden har inkluderats i medelantal anställda.

6. Utfallet är exklusive SJ Öresund, som hade trafikstart den 13 december 2020.

Försäkran

Styrelsen och den verkställande direktören försäkrar att rapport över fjärde kvartalet och helåret 2020 ger en rättvisande översikt av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 11 februari 2021

Siv Svensson
Styrelsens ordförande

Ulrika Dellby
Styrelseledamot

Lennart Käll
Styrelseledamot

Per Matses
Styrelseledamot

Ulrika Nordström
Styrelseledamot

Klas Wåhlberg
Styrelseledamot

Per Hammarqvist
Arbetsagarrepresentant

Hans Pilgaard
Arbetsagarrepresentant

Stefan Zetterlund
Arbetsagarrepresentant

Monica Lingegård
Verkställande direktör

Denna rapport har ej varit föremål för granskning av företagets revisorer.

Rapporttillfällen

Års- och hållbarhetsredovisning 2020	18 mars 2021
Rapport för första kvartalet 2021	28 april 2021
Årsstämma 2021	28 april 2021
Rapport för andra kvartalet 2021	14 juli 2021
Rapport för tredje kvartalet 2021	28 oktober 2021
Rapport för fjärde kvartalet och helåret 2021	februari 2022

För frågor kring rapporten, vänligen kontakta Sjs presstjänst på 010-751 51 84.

Ekonomisk information beställs från SJ AB, Stab Ekonomi, 105 50 Stockholm och finns även på sj.se.

Vision:

Ett SJ att lita på
och längta till

Affärsidé:

SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och i samarbete med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela vår verksamhet.

Värdeord:

Pålitligt,
Enkelt, Mänskligt
och Härligt

Syfte:

Vi för människor
närmare varandra,
varje dag

SJ för människor närmare varandra, varje dag

SJ är ett svenskt reseföretag som erbjuder hållbara tågresor i egen regi och i samarbete med andra. SJ är ett av Sveriges grönaste varumärken och en del av lösningen för att klimatmålen ska nås. Koncernens 5 400 medarbetare i Sverige och Norge bidrar alla till ökat tågresande – framtidens sätt att resa.

Som marknadsledande tågoperatör knyter SJ ihop Sverige, Norge, liksom Skandinavien huvudstäder och varje dag möts våra kunder och medarbetare på någon av våra 1 500 avgångar från över 400 stationer. SJ ägs av svenska staten och har som uppdrag att driva lönsam persontrafik på järnväg.